

informer

elokuu 2005

EU:n perustuslaki tyrmättiin,
elämä jatkuu EU:ssa

sivu 2

tutustu osakemarkkinoihin

sivu 4

kuinka indicatoria käytetään?

sivu 8

indicator

sivu 9

markkinakehitys

sivu 10

muutoksia rahastovalikoimassa 1/2005

sivu 11

mikä reitti kannattaa valita?

sivu 12

rahastokehitys

sivu 13

EU:n perustuslaki tyrmättiin, elämä jatkuu EU:ssa

- Aiemmat EU-sopimukset ovat edelleen voimassa.
- Heikentynyt euro on jälleen vahvistunut, USA:n alijäämä rajoittaa kurssilaskuja entisestään.
- Yritysten tuotot hyötyvät todennäköisesti heikentyneestä eurosta.
- Valtion obligaatioiden koroissa on vain pieniä eroja Euroopassa, mutta erot voivat helposti suurentua.
- Itä-Euroopan markkinoita vahvistavat jatkuvat uudistukset, joukkolainojen matalat korot ja halu korkeaan riskinottoon

Poliittinen ja taloudellinen tausta - seuraukset

Äänestämällä EU:n perustuslakia vastaan ranskalaiset ja hollantilaiset osoittivat selvästi, että he ovat huolissaan Euroopan Unionin (EU) enemmästä yhdentymisestä ja laajentumisesta. Markkinoiden reaktio toukokuun kansanäänestyksiin oli kuitenkin vähäinen. Myös äänestyksen välittömät seuraukset ovat vähäisiä, sillä perustuslailla päivitettäisiin käytännössä olemassa olevia sopimuksia, jotka nyt jäävät edelleen voimaan.

Uudella perustuslailla olisi Euroopan parlamentissa otettu käyttöön enemmistöäänestys sekä perustettu Euroopan Unionin presidentin ja ulkoministerin virat. Perustuslain hylkääminen Ranskassa ja Hollannissa nähtiin kuitenkin enemmän mahdollisuutena osoittaa epäluottamusta nykyistä johtoa kohtaan. Mieliopidemittausten mukaan ranskalaisten ei-äänien

takana oli ennen kaikkea vastustusta EU:n laajentumiselle, etenkin Turkin mahdolliselle jäsenyydelle, vaikkakaan perustuslailla ei varsinaisesti olisi ollut suoraa vaikutusta laajentumissuunnitelmiin. Hollantilaiset äänestäjät olivat taas huolissaan itsenäisyytensä menettämisestä ja äänivaltansa vähenemisestä EU:ssa.

Vaikka poliittinen lopputulos on todennäköisesti pitkittynyt pysähtyneisyyden ja päättämättömyyden ajanjakso ennen yhteisen poliittisen näkemyksen löytymistä, taloudellinen lopputulos saattaa olla yksittäisille maille positiivinen niiden tekemien uudistusten johdosta.

Vaikutukset valuutta-, osake- ja joukkolainamarkkinoille

Äänestyksen tulokset vaikuttivat eniten valuuttamarkkinoihin. Tulosten julkistamisen jälkeen dollari vahvistui 2 % suhteessa euroon. Dollari vahvistui myös Iso-Britannian puntaan nähden, vaikkakin hieman vähemmän, mistä syystä voidaan olettaa, että vahvistumisen taustalla on myös muita tekijöitä.

Euroopan osakemarkkinat ovat itse asiassa tuottaneet tasaisesti äänestysten jälkeen: kesäkuun 27. päivään mennessä FTSE Europe ex-UK -indeksi nousi 1,2 %. Euron 11 %:n lasku vuoden aikana, josta suurin osa tapahtui jo ennen kansanäänestyksiä, on nostanut viennin kasvuodotuksia ja näin tukenut eurooppalaisten osakkeiden kehitystä. Lisäksi tämänhetkinen yleinen pessimismi Euroopan talouden kehitystä ja uudistuksia kohtaan latisti perustuslain hylkäämisen vaikutuksia. Itse asiassa ei-äänestystulos on vauhdittanut keskustelua aggressiivisemmasta talouspolitiikasta. Esimerkiksi Ranskassa on äänestyksen seurauksena tapahtuneen hallituksen uudelleen järjestäytymisen jälkeen käyty keskusteluja kotimaista kysyntää vauhdittavista uusista keinoista.

Eurooppalaisilla joukkolainamarkkinoilla korkojen erot kasvoivat hieman, koska sijoittajat odottivat ranskalaisten ja hollantilaisten äänestäjien vastustavan uutta perustuslakia, mutta äänestyksen jälkeen markkinat pysyivät lähes paikoillaan. Esimerkiksi kesäkuun loppupuolella Saksan ja Italian 10 vuoden joukkolainojen ero oli vain 22 peruspistettä, eikä tämä muuttunut paljoakaan koko kesäkuun aikana. Perustuslain hylkäämisen aiheuttama takaisku EU:n uskottavuuteen saattaa kuitenkin toimia katalysaattorina joukkolainojen kasvaviin korkoeroihin esimerkiksi Italiassa ja Kreikassa. Hyvä puoli tässä on, että se saattaa lisätä paineita kyseisten maiden hallituksissa pitää budjetin alijäämä kurissa.

Uudet tulokkaat edelleen aisoissa, toivo elää Turkissa

Itä-Euroopan markkinat ovat elpyneet Ranskan kansanäänestystä edeltäneestä joukkolainojen ja osakkeiden myynnistä. Työvoiman liikkuvuuden ja hallitusten tukipakettien osalta sopimukset ovat voimassa maissa, jotka ovat liittyneet äskettäin Euroopan Unioniin, vaikkakin euron käyttöönotto saattaa viivästyä

perustuslain hylkäämisen johdosta. Näitä markkinoita on myös auttanut USA:n obligaatioiden tuottojen viimeaikainen jyrkkä lasku ja matalista koroista aiheutuva riskinottohalu.

Turkin markkinoiden reaktio on ollut positiivinen, vaikka tämä onkin takaisku sen suunnitelmiin liittyä EU:n jäseneksi. Istanbul Stock Exchange National 100 -indeksi nousi 7 % toukokuussa ja 6,5 % kesäkuun 27. päivään mennessä. Turkin markkinoita tukevat jatkossakin luottamus suunniteltuihin poliittisiin, taloudellisiin ja rakenteellisiin uudistuksiin. Näitä toimenpiteitä vauhditetaan entisestään hallituksen pyrkiessä varmistamaan, että maa täyttää EU:n jäsenyyshaatimukset.

Tästä huolimatta Itä-Eurooppa ja kehittyvät markkinat yleensä ovat alttiita nykyisen riskinottohalukkuuden alenemiselle, mikäli USA:n korot nousevat huomattavasti tai toiveet maailmanmarkkinoiden elpymisestä katoavat. Emme painota näitä markkinoita Eurooppa-rahastoissamme.

Nämä ovat INVESCO:n näkemyksiä ja mielipiteitä ja ne voivat muuttua. INVESCO Global Investment Funds Limited on Financial Services Authorityn valtuuttama ja valvoma sekä AMVESCAP Groupin jäsen.

INVESCO PERPETUAL 27.06.2005

tutustu osakemarkkinoihin

'Sijoittamisen periaatteita' -artikkelissa tutustutaan osakemarkkinoihin. Käsiteltäviä aiheita ovat:

- mitä osakkeet ovat?
- osakkeen hinta
- osakkeen luokittelu
- osakkeenomistajana yrityksessä
- osakkeen arvostaminen
- sijoittamisen kultaiset säännöt

mitä osakkeet ovat?

Pääomansa kasvattamiseksi yritys voi laskea liikkeeseen osakkeita myydäkseen niitä sijoittajille. Osakkeet ovatkin periaatteessa se osa yrityksen arvosta, joka kuuluu osakkeenomistajille.

Ostamalla yrityksen osakkeen sijoittaja sitoo, niin hyvässä kuin pahassa, sijoituksensa kehityksen kyseisen yrityksen kehitykseen. Itse asiassa sijoittaja ostaa osan yrityksestä ja sen tulevista voitoista tai osan sen tappioista, mikäli yritys ei kehity suotuisasti. Sijoittaja saa osan yrityksen voitoista osinkoina ja voi myös hyötyä yrityksen osakkeen hinnannoususta. Osakkeisiin sijoittaminen merkitsee kuitenkin, että osakkeiden arvot voivat sekä nousta että laskea.

Osakkeisiin sijoittaminen sopii lähinnä niille, jotka ovat valmiita hyväksymään keskinertaisen tai korkean riskin, koska osakkeissa katsotaan olevan enemmän riskejä kuin muissa sijoitusinstrumenteissa, kuten esimerkiksi joukkolainoissa.

Historiallisesti asiaa tarkastellen pitkän aikavälin sijoittajille parhaan tuoton on kuitenkin antanut osakesijoittaminen. Mennyt kehitys ei kuitenkaan kuvaa tulevaa kehitystä.

Sijoittajia on monenlaisia: yksityiset sijoittajat (yksityishenkilöt), isot eläkerahastot, vakuutusyhtiöt, ulkomaiset sijoittajat ja muut yhteisöt.

Osakemarkkinat voidaan jakaa kahteen kategoriaan: ensimarkkinoihin ja jälkimarkkinoihin. Molemmat ovat yhtä tärkeitä pääomaansa kasvattaville yrityksille.

ensimarkkinat

Ensimarkkinat muodostuvat osakkeista, joita tarjoavat seuraavan tyyppiset yritykset:

- Yritykset, jotka laskevat liikkeeseen osakkeita ensimmäistä kertaa.

Tarjotessaan osakkeitaan vapaasti merkittäväksi yritys listautuu pörssiin ensimarkkinoille.

- Yritykset, jotka ovat jo listautuneet, mutta haluavat kasvattaa pääomaansa laskemalla liikkeeseen uusia osakkeita. Niitä voidaan tarjota nykyisille osakkeenomistajille suunnatulla osakeannilla, jolloin nykyiset osakkeenomistajat voivat merkitä osakkeita alennettuun hintaan.

jälkimarkkinat

Sijoittajat voivat myös ostaa osakkeita jälkimarkkinoilla, jossa olemassa olevilla osakkeilla käydään kauppaa päivittäin. Näissä hinnoissa tapahtuvat muutokset heijastavat osakkeen suhteellista kehitystä ajan kuluessa. Tyypillisesti useimmat sijoitukset tehdään ostamalla osakkeita jälkimarkkinoilla, jonka olemassaolo ja tehokas toiminta on edellytys ensimarkkinoiden toiminnalle.

osakkeenomistajana yrityksessä

Osakkeenomistajana sijoittajalla on oikeus:

- yrityksen osakkuuteen
- osallistua yrityksen varsinaisiin yhtiökokouksiin
- äänestää yhtiökokouksessa esimerkiksi, kun päätetään yrityksen politiikasta tai kun ehdotetaan fuusiota tai yritysostoa
- saada osansa jaettavasta osingosta
- saada vuosittain yrityksen tilinpäätöstiedot

Nämä oikeudet vaihtelevat sen mukaan, minkälaiset osakkeet ovat kyseessä. Osakkeita on olemassa kahta päätyyppiä. On kuitenkin hyvä huomata, että on myös muita vähemmän yleisiä osakelajeja.

1. kantaosakkeet

Yritykset käyttävät näitä sekä osakkeiden ensimmäisessä liikkeellelaskussa että suunnatussa osakeannissa. Jokainen sijoittaja saa yritykseltä osinkoa, joka vaihtelee vuosittain yrityksen taloudellisesta tilanteesta riippuen.

2. etuoikeutetut osakkeet

Nämä osakkeet eivät yleensä anna sijoittajalle äänestysoikeutta. Päinvastoin kuin kantaosakkeissa etuoikeutetuille osakkeille maksetaan kiinteää osinkoa riippumatta siitä, maksaako yritys osinkoa kantaosakkeiden osakkeenomistajille.

osakkeen hinta

Jälkimarkkinoiden osakekurssi heijastelee yksittäisen osakkeen kysyntää ja tarjontaa. Tarjontaan vaikuttavat osakkeenomistajat, jotka haluavat myydä osakkeensa ja kysynnän muodostavat sijoittajat, jotka haluavat ostaa osakkeita.

Jos osakkeen kysyntä on suurempi kuin tarjonta (osakkeen ostamisesta on kiinnostunut useampi ihminen kuin myymisestä), osakkeen hinta nousee. Tämä johtuu siitä, että kilpailevat sijoittajat ovat valmiita maksamaan korkeamman hinnan osakkeesta.

Jos tarjonta on suurempi kuin kysyntä (osakkeen myymisestä on kiinnostunut useampi ihminen kuin ostamisesta), osakkeen hinta laskee tasolle, joka houkuttelee taas ostajia.

Osakkeen hintaan voivat vaikuttaa monet tekijät. Pitkällä aikavälillä osakkeen hinta kuvastaa yrityksen taloudellista tilannetta ja kuinka hyvin sen arvioidaan menestyvän suhteessa markkinoihinsa. Tapahtumat lyhyellä aikavälillä voivat kuitenkin vaikuttaa sijoittajien käyttäytymiseen luoden joukkoliikehdintää, joka vaikuttaa osakkeen hintaan.

Osakkeiden kysyntään vaikuttavat merkittävimmät tekijät voidaan yleisellä tasolla luokitella seuraavasti:

Makrotekijät

- poliittiset tapahtumat
- lainsäädännölliset muutokset
- odottamattomat tapahtumat (terrorismi/luonnonkatastrofit)
- koron muutokset
- inflaatioennusteet

Mikrotekijät

- yrityksen ilmoitukset - tulosenusteet/-varoitukset
- yrityksen osinkohistoria/ -politiikka
- fuusio- ja yritysostoaktiivisuus
- muutokset yrityksen johdossa
- alan kilpailutilanne
- osakkeiden arvostus: hinta-/voittosuhte (P/E-luku)

Yhdessä nämä tekijät muodostavat osakemarkkinoiden ilmapiirin, joka vaikuttaa osakkeiden kysyntään ja tarjontaan. Jos esimerkiksi markkinat uskovat yrityksen lupaavaan tulevaisuuteen ja tulosenustetta parempaan tulokseen, osakkeen hinta

tulee todennäköisesti nousemaan huolimatta siitä, toteutuuko kehitys kuitenkaan lopulta.

osake ei
koskaan ole
arvokkaampi
kuin hinta, jonka
joku on valmis
maksamaan siitä

osakkeen arvostaminen

On useita tapoja arvioida sekä yrityksen että sen osakkeiden tulevaisuuden näkymiä osakkeen arvostamiseksi.

osakekohtainen tulos (EPS)

Laskelmassa jaetaan yrityksen voitto liikkeeseen laskettujen osakkeiden lukumäärällä.

Esimerkki:

Voitto: 20.000 €

Liikkeeseen lasketut osakkeet: 100.000

EPS: 20.000/100.000 = 0,2

EPS-arvon avulla voidaan laskea yrityksen P/E-luku.

hinta/voitto-suhde (P/E-luku)

Luvulla mitataan, kuinka korkealle sijoittajat arvostavat yhtiön. P/E-luku kuvaa odotettavissa olevaa yrityksen tuloksen ja osinkojen kehitystä ja ovatko sijoittajat halukkaita maksamaan enemmän osakkeesta.

Esimerkki:

Pörssikurssi: 3 € per osake

EPS: 0,2

P/E-luku: 3/0,2 = 15

Keskimääräinen P/E-luku on ollut noin 15 - 25. Tämä vaihtelee merkittävästi riippuen kulloisestakin taloudellisesta tilanteesta. P/E-lukua käytetään usein vertailtaessa samalla alalla toimivien yhtiöiden tuottopotentiaalia.

osinkokate

Osinkokatteella mitataan osingon turvallisuutta. Se kuvaa, kuinka monta kertaa yritys voi maksaa osingot voitostaan. Mitä korkeampi osinkokate on, sitä epätodennäköisemmin osinkoja täytyy pienentää, vaikka voitot pienenisivät. Riskiä välttelevä sijoittaja saattaa pitää houkuttelevampana osakkeita, joissa on korkeampi osinkokate.

substanssiarvo

Luku kertoo, kuinka paljon sijoittaja voi odottaa saavansa, jos yritys menee konkurssiin. Osakkeenomistajat ovat konkurssiselvityksessä saajaluettelon häntäpäässä ja kantavat siten suurimman riskin sijoituksensa menettämisestä osittain tai kokonaan.

osakkeen luokittelu

Osakkeet voidaan luokitella sen mukaan, minkä tyyppisiin yrityksiin ne liittyvät:

sektori

Sektori viittaa yrityksen päätoimintoihin, esimerkiksi mitä tuotetta yritys myy tai millaisia palveluja se tarjoaa. Esimerkkejä: lääketeollisuus, televiestintä, vähittäiskauppa.

koko

Yritykset luokitellaan yleensä pieniin, keskisuuriin ja suuriin yrityksiin. Esimerkkinä suurista yrityksistä ovat Nokia ja Fortum.

yrityksen ominaispiirteet

Osakkeet voidaan luokitella myös yrityksen nykyisten ja tulevien tuottojen tai osinkojen maksupolitiikan mukaan:

Kasvuosakkeet ovat yhtiöissä, joilla on kestävä kasvu myynnissä ja tuotoissa ja joiden osalta tällaisen kehityksen uskotaan yleisesti jatkuvan. Kasvuyhtiöillä on tapana investoida suurin osa voitoistaan toiminnan laajentamiseen tulevaisuudessa mieluummin kuin jakaa osinkoa osakkeenomistajille.

Tuotto-osakkeet ovat yhtiöissä, joiden osinkopolitiikka - päinvastoin kuin kasvuosakkeissa - on maksaa suuri osa voitoista osakkeenomistajille.

Arvo-osakkeiden arvot ovat houkuttelevia suhteessa muihin alan yrityksiin johtuen esimerkiksi yhtiön äskettäin parantuneista tulevaisuuden näkymistä.

kuinka talouden syklit vaikuttavat osakkeisiin

Yleensä syklisen sektorin osakekurssit nousevat, kun talouskasvu voimistuu ja laskevat, kun talouskasvu hidastuu. Syklisen sektorin aloja ovat esimerkiksi rakentaminen ja vapaa-aika.

Ei-syklisen sektoreiden osakkeille on jatkuva kysyntää, mikä tarkoittaa, että niiden arvo voi pysyä muuttumattomana laskukaudella. Esimerkkeinä ei-syklisen sektorin aloista ovat lääketeollisuus, elintarvikkeiden sekä yleisten hyödykkeiden vähittäiskauppa.

sijoittamisen kultaiset säännöt

Osakesijoittaminen merkitsee riskinottoa. Tiettyjen sijoittamisen kultaisien sääntöjen noudattaminen voi vähentää yleisellä tasolla altistumista riskeille.

hajauta

Jopa hyvin "varmoille" yrityksille voi sattua odottamattomia tapahtumia. Sijoituspottia ei pitäisikään kohdistaa yhteen yhtiöön tai yhdelle sektorille. Hajauta riskiä eri yhtiöiden ja sektoreiden kesken - monipuolisuus on tärkeää.

ole ajan tasalla

Pidä itsesi ajan tasalla siitä, mitä pörssimarkkinoilla tapahtuu. Tarkkaile päivittäin sijoituksiasi lukemalla

sanomalehtiä, talouslehtiä ja talousalan kotisivuja internetistä. Talouslehdistä voit kätevästi tarkistaa osakekurssit, toisin sanoen jokaisen osakkeen viimeisimmän kurssinoteerauksen sekä korkeimman ja matalimman noteerauksen tietynä ajanjaksona (ajanjakso riippuu siitä, mitä tietolähdettä käytät).

likviditeetti on tärkeää

Aina on sijoittajia, jotka haluavat luopua sijoituksestaan heti, kun osakkeen hinta laskee. Jos haluat myydä sijoituksesi vähentääksesi tappioita tai kun sijoitustavoitteesi ovat muuttuneet, on tärkeää kyetä myymään osakkeet lyhyen ajan puitteissa. Osakkeiden on oltava

likvidejä, siis muutettavissa helposti rahaksi. On hyvä muistaa, että tarvitset ostajan ennen kuin voit myydä.

pysy rauhallisena

Osakemarkkinoiden reaktiot ovat usein liioiteltuja. Yleensä kannattaa pyrkiä "ostamaan halvalla ja myymään kalliilla". Kuulostaa helpolta, mutta voi käytännössä olla hankalaa.

minimoi tappiot

Pieni tappio on parempi kuin suuri tappio. Mikäli joudut tilanteeseen, jossa osakkeet eivät vastanneet odotuksiasi, voi olla parempi luopua niistä.

ja lopuksi

Sijoittamalla osakemarkkinoille voi saada parempaa tuottoa rahoilleen kuin sijoittamalla esimerkiksi kiinteistöihin ja joukkolainoihin. Osakemarkkinoihin liittyy kuitenkin merkittävästi enemmän riskejä kuin muihin sijoitusmuotoihin ja oikeiden päätösten tekeminen edellyttää riittävää tietämystä.

Asenteesi riskiin vaikuttaa siihen, minkälaisia osakkeita valitset. On tärkeää huomata, että kukaan ei voi ennustaa osakemarkkinoiden kehitystä ja siksi on järkevää valita monipuolinen osakesalkku, jossa on osakkeita eri yhtiöistä ja eri sektoreilta.

Sijoittaminen osakerahastoihin on kätevä tapa päästä mukaan osakemarkkinoille ja hajauttaa riskiä. Yhdessä vakuutusmeklarisi tai asiamiehemme kanssa voit oman henkilökohtaisen riskiprofiilisi huomioon ottaen selvittää, sopivatko osakerahastot sijoituskohteeksi vakuutukseesi.

kuinka indicatoria käytetään?

Indicator antaa sijoittajille 12 kuukauden pörssimarkkina-arvion valikoiduilta Skandia-konsernin kanssa yhteistyötä tekeville rahastonhoitajilta. Kysymme, miten heidän mielestään indeksi kehittyi seuraavan 12 kuukauden aikana.

Näkemykset eivät liity mihinkään tiettyyn rahastoon, vaan rahastonhoitajat ovat arvioineet kutakin sektoria kokonaisuudessaan.

positiivinen valuuttakurssiarvio

Jos Indicator näyttää positiivista arviota joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se edustaa arviota euron arvon laskemisesta suhteessa kyseiseen valuuttaan, millä on positiivinen vaikutus ulkomaisista sijoituksista saataville tuotoille.

Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo alenee niin, että 1€ = 90 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset vain 90 jeniä ostaaksesi takaisin alkuperäisen eurosi. Sinulla on 100 jeniä, jotka jaettuna vaihtokurssilla 1€/90 jeniä antaakin sinulle 1,11 euroa.

Mikäli rahastonhoitaja arvioi japanilaisten osakekurssien olevan positiivisia, ja euron ja jenin suhteen olevan positiivinen, kokonaisarvio suomalaisille sijoittajille Japanin investointeihin on silloin positiivinen. Tämä johtuu siitä, että positiivinen kurssiarvio lisää sijoittajan tuottoja osakemarkkinoilla.

negatiivinen valuuttakurssiarvio

Jos Indicator näyttää negatiivisen arvion joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se tarkoittaa näkemystä, että euron arvo nousee suhteessa kyseiseen valuuttaan, mikä vaikuttaa negatiivisesti ulkomaisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon.

Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo nousee niin, että 1€ = 110 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset 110 jeniä ostaaksesi takaisin alun perin sijoittamasi euron. Sinulla on 100 jeniä, joka jaettuna vaihtokurssilla 1€/110 jeniä antaa sinulle 0,91 euroa.

Jos rahastonhoitajan arvio japanilaisista osakemarkkinoista on positiivinen, mutta sen arvio euron ja jenin suhteesta on negatiivinen, silloin Suomesta tulevan sijoittajan kannattaa olla varovainen harkitessaan sijoittamista Japanin markkinoihin. Tämä johtuu siitä, että kurssivaihteluilla voi olla haitallinen vaikutus positiivisiin osaketuottoihin.

kategoriat:

Pörssiosakkeet - rahastonhoitajan antama arvio pörssikursseille ei ota huomioon valuuttakurssimuutoksien vaikutusta markkinoihin. Esimerkiksi jos rahastonhoitaja uskoo Yhdysvaltojen näkymän olevan positiivinen, mutta katsoo euron olevan uhka sijoittajille, arvio Yhdysvaltojen markkinoista on positiivinen.

Arvio kustakin osakemarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

Joukkovelkakirjalainat - arvio kustakin joukkovelkakirjalainamarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

Valuutat - valuuttakurssiarvio antaa arvion euroissa sijoittaville.

arviot perustuvat alla oleviin yleisohjeisiin

▲ Positiivinen arvio

rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi nousee yli 5 prosenttia vuoden kuluessa.

□ Neutraali arvio

rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi liikkuu joko positiivisesti tai negatiivisesti 0% ja 5% välisellä alueella.

● Negatiivinen arvio

rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi laskee yli 5% vuoden kuluessa.

indicator

Rahastonhoitajien näkemykset eivät ole rahastokohtaisia vaan koskevat koko sektoria.

	Osakkeet									Joukkovelkakirjalainat		Valuutat		
	Iso-Britannia	Pohjoismaat	USA	Suomi	Eurooppa	Japani	Tyynenmeren alue (ei Japani)	Kehittyvät markkinat	Teknologia	Eurooppalainen	Kansainvälinen	Euro/£	Euro/\$	Euro/Yen
Baring	▲	▲	□↑	▲	□	▲	▲	▲	□↑	●	●	●	●↓	▲
Evli	▲	▲	□	□	▲	□	□	□	□	●	●	□	□	□
Fidelity	□↑	-	●↓	-	▲↑	▲	●↓	▲	-	-	-	-	-	-
FIM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Framlington	□	-	▲	-	□	▲	□	●	▲	-	-	-	-	-
Gartmore	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gyllenberg	□	□	□↓	□	□↓	●	□	▲	□	□↑	□↑	□	□	□
ING	-	-	●	-	□	▲	□	□	□	▲	▲	□	□↓	▲
INVESCO PERPETUAL	▲	□	▲	□	▲	●	□	□	□	□	□	□	□	□
JPMorgan Fleming	□↓	▲↑	●	▲↑	▲	▲	□	●	□	▲	●	●	●	●
Merrill Lynch	□	●	□	●	●	▲	▲	▲↑	▲↑	●	●	□	▲	□
Odin	-	▲	-	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pohjola	□	▲↑	□↑	▲	▲	▲	▲	▲	□	□	●	□	□	▲
Schroders	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ålandsbanken	-	▲↑	□↑	▲↑	▲	□↑	-	□↑	▲↑	□↑	●	-	▲↑	-
YHTEENVETO	□↓	▲↑	□↑	▲↑	▲	▲	□	▲	□	□	●	□	□	□

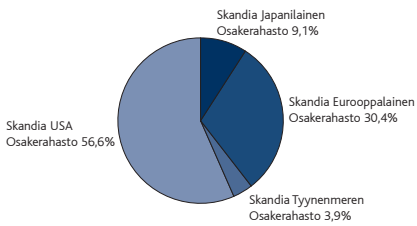
vertailuindeksit

Osakkeet	
Iso-Britannia	FTSE All Share
Pohjoismaat	MSCI Nordic Countries
USA	S&P 500
Suomi	Hex Portfolio
Eurooppa	FTSE World Europe ex UK
Japani	FTSE All World Japan
Tyynenmeren alue (ei Japani)	FTSE World Pacific ex Japan
Kehittyvät markkinat	S&P/IFCI Composite
Teknologia	NASDAQ

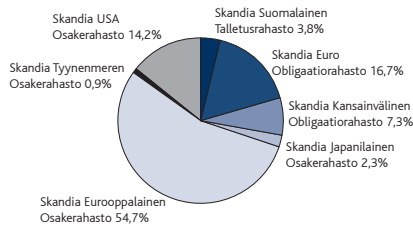
Joukkovelkakirjalainat	
Eurooppalainen	Citi EMU Gov Bond
Kansainvälinen	Citi WGBI

portfolios rahastot

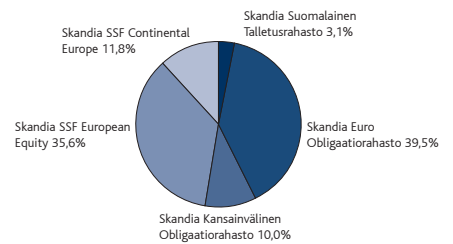
Sijoitusten jakauma rahastoittain 29/07/2005

Skandia Aggressiivinen Portfolio

Skandia Tasapainoinen Portfolio

Skandia Varovainen Portfolio

Lähde: Skandia Life

markkinakehitys (%)

Joukkovelkakirjalainat	1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)	7 vuotta (p.a.)
Eurooppalainen - Citi EMU Gov Bond	-0.47	3.26	9.46	23.44	41.67	-	7.28	7.22	-
Kansainvälinen - Citi WGBI	-1.30	3.50	6.16	4.84	12.43	40.72	1.59	2.37	5.00
Osakkeet									
Iso-Britannia - FTSE All Share	1.21	10.62	19.65	29.80	-9.74	15.14	9.10	-2.03	2.04
Japani - FTSE All-World Japan	0.53	4.44	4.66	8.96	-36.46	17.62	2.91	-8.68	2.35
Eurooppa - FTSE World Europe Exc UK	4.58	14.86	27.07	41.50	-16.40	9.90	12.29	-3.52	1.36
Tynnenmeren alue (ei Japani) - FTSE World Pacific Exc Japan	4.79	19.46	40.25	49.75	16.30	112.71	14.43	3.07	11.39
Pohjoismaat - MSCI Nordic Countries	2.87	26.42	31.31	26.11	-51.15	17.12	8.05	-13.37	2.28
Maailma - MSCI World	3.08	11.62	14.67	15.46	-32.24	-0.65	4.92	-7.50	-0.09
Teknologia - NASDAQ	5.87	13.69	14.74	32.76	-55.76	5.64	9.92	-15.07	0.79
USA - S&P 500	3.35	12.96	12.64	14.02	-29.94	8.37	4.48	-6.88	1.16
Kehittyvät markkinat - S&P/IFCI Composite	6.57	22.26	47.05	82.97	35.12	106.51	22.35	6.21	10.92

Lähde: Standard & Poor's Fund Services, kehitys euroissa, 29/07/2005 asti, myyntihinta verrattuna myyntihintaan, bruttotulo uudelleen sijoitettuna. Aiempi kehitys ei ole tae tulevasta kehityksestä. Standard & Poor's Micropal sekä Skandia konserni ovat kaikin tavoin yrittäneet varmistaa yllä olevien tietojen oikeellisuuden. Kumpikaan ei kuitenkaan ota vastuuta sijoittajan sijoituspäätöksestä eikä päätöksestä mahdollisesti aiheutuvista taloudellisista tappioista.

muutoksia rahastovalikoimassa 1/2005

uusia rahastoja

Nimi	Rahastokategoria	Aloituspäivä
Skandia FIM Brazil	Self Select	23.05.2005
Skandia FIM Emerging Europe	Self Select	23.05.2005
Skandia FIM India	Self Select	23.05.2005

nimenmuutokset

Vanha nimi	Uusi nimi	Rahastokategoria	Muutospäivä
Skandia Henderson Ethical	Skandia Henderson Industries of the Future	Self Select	02.05.2005
Skandia Gartmore CS Eurobloc	Skandia Gartmore SICAV Eurobloc	Self Select	24.03.2005
Skandia Alfred Berg Norden Aktier	Skandia AAF Nordic Equity	Self Select	17.02.2005
Skandia Gartmore Japan Growth	Skandia Gartmore Japan Opportunities	Self Select	04.01.2005

muutoksia perustana olevien rahastojen vuotuisiin hallinnointikuluihin*

Nimi	Hallinnointikulu ennen muutosta	Hallinnointikulu muutoksen jälkeen	Rahastokategoria	Muutospäivä
Merrill Lynch Emerging Europe	1,50 %	2,00 %	Self Select	21.10.2005
Merrill Lynch Japan Opportunities	1,50 %	1,75 %	Self Select	21.10.2005
Merrill Lynch Gold & General	1,50 %	1,75 %	Self Select	30.09.2005
Baring Eastern	1,25 %	1,50 %	Self Select	01.08.2005
JPMF America Equity	1,25 %	1,50 %	Self Select	01.05.2005
JPMF Europe Strategic Value	1,25 %	1,50 %	Self Select	01.05.2005

* Rahastojen hoidosta aiheutuvat ulkopuoliset vuotuiset hallinnointikulut sisältyvät rahasto-osuuksien hintaan. Tämän kulun lisäksi Skandia perii 1 %:n vuotuisen hallinnointikulun, joka myös sisältyy rahasto-osuuden hintaan.

mikä reitti kannattaa valita?

Rahastonhoitajien ja rahastojen valinta sekä valintojen hienosäätö vuosien kuluessa vaatii aikaa, tietoa ja taitoa. Rahastonhoitajat täytyy valita ja heidän toimintaansa seurata ja arvioida, jotta voidaan varmistua, että heidän toimintansa on huippuluokkaa - tarvittaessa rahastonhoitaja vaihdetaan, jos odotukset eivät täyty.

Mikäli haluat, että hoidamme nämä tehtävät puolestasi, tarjoamme sinulle asiantuntijapalvelunamme "rahastonhoitajien hallinnointipalvelua", jonka olemme rakentaneet yhdessä sisäryityksemme, Skandia Investment Managementin kanssa sen erityisosaamista hyödyntäen.

Jos vaihtoehtoisesti haluat valita rahastot ja rahastonhoitajat itse, tarjoamme sinulle Self Select -rahastoja. Self Select -valikoimassa on runsaasti rahastoja eri arvopaperiluokista, maantieteellisistä sektoreista ja johtavilta rahastonhoitajilta.

MultiManager

valikoima riippumattomia rahastonhoitajia

skandia investment management

- Skandia hyödyntää tytäryrityksensä tietotaitoa tarjoten sinulle varainhoitorahastoja.
- Skandia valitsee rahastojen rahastonhoitajat, arvioi rahastonhoitajien toimintaa ja vaihtaa niitä tarvittaessa.
- Asiakas valitsee itse varainhoitorahastot, joihin sijoittaa.

self select

- Skandia tarjoaa ulottuville kotimaisten ja kansainvälisten rahastonhoitajien rahastoja.
- Asiakas valitsee itse rahastot, joihin sijoittaa.

mitä ikinä tarvitsetkin, rahastovalikoimamme on suunniteltu tarjoamaan sinulle paras mahdollinen ratkaisu

	Kokonaistuotto							Keskimääräinen vuosituotto			Aloituspäivä	Vuotuinen hallinointitukulu*	Riskiluokitus
	1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	Aloituspäivästä lähtien	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)	7 vuotta (p.a.)			

■ skandia investment management

Skandia Aggressiivinen Portfolio	2.43	12.30	15.26	12.76	-38.33	-11.08	45.48	4.09	-9.22	-1.66	18.10.1995	1.50% **	4
Skandia Tasapainoinen Portfolio	2.74	10.39	16.58	19.42	-24.31	2.88	71.82	6.09	-5.42	0.41	18.10.1995	1.33% **	3
Skandia Varovainen Portfolio	1.95	7.72	14.05	21.32	-1.10	15.76	65.10	6.65	-0.22	2.11	18.10.1995	1.16% **	2
Skandia Euro Obligaatorahasto	-0.60	1.76	5.63	12.79	21.60	24.67	58.32	4.09	3.99	3.20	18.10.1995	1.00%	2
Skandia Euro Osakerahasto	4.61	9.82	22.15	20.72	-33.22		-8.20	6.48	-7.76		03.09.1999	0.80%	3
Skandia Eurooppalainen Osakerahasto	3.11	12.38	21.29	22.57			-30.92	7.02			16.10.2000	1.50%	4
Skandia Suomalainen Talletusrahasto	0.05	0.40	0.85	3.34	9.40	13.79	19.74	1.10	1.81	1.86	18.10.1995	0.00%	1
Skandia Kansainvälinen Osakerahasto	3.83	16.30	19.67	10.86			-43.58	3.50			16.10.2000	1.50%	4
Skandia Kansainvälinen Obligaatorahasto	-1.23	4.46	4.84	-1.90	-1.15	12.40	37.93	-0.64	-0.23	1.68	18.10.1995	1.00%	3
Skandia Japanilainen Osakerahasto	0.00	6.72	10.51	2.47	-41.20	3.18	-11.24	0.82	-10.08	0.45	15.04.1997	1.50%	4
Skandia Tyynenmeren Osakerahasto	4.62	20.11	35.40	36.89			3.69	11.03			16.10.2000	1.50%	4
Skandia USA Osakerahasto	2.37	12.76	11.84	8.02			-51.13	2.60			16.10.2000	1.50%	4

■ self select

KORKORAHASTOT

Skandia Aktia Likvida	0.00	0.26	0.57	2.49	7.74	11.46	15.10	0.82	1.50	1.56	14.10.1996	0.50%	1
Skandia Gartmore SICAV European Corporate Bond	-0.10	2.14					4.90				08.11.2004	1.00%	2
Skandia Gyllenberg Euro Bond	-0.58	2.32	7.16	16.49	27.53	27.74	41.56	5.22	4.98	3.56	24.10.1996	0.60%	2
Skandia Gyllenberg Money Manager	0.00	0.36	0.78	3.04	8.46	11.98	15.04	1.00	1.64	1.63	24.10.1996	0.30%	1
Skandia Ålandsbanken Euro Bond	-0.05	0.61	2.11	8.05	16.61		18.13	2.61	3.12		14.06.1999	0.65%	1
Skandia Merrill Lynch Global High Yield Bond	1.37	1.47					3.80				18.10.2004	1.35%	2

OSAKKEET AASIA LUKUUNOTTAMATTA JAPANIA

Skandia Baring Eastern	3.85	19.74	29.79	27.23			7.49	8.36			16.10.2000	1.50%	5
Skandia Fidelity Funds South East Asia	6.91	24.06	41.58	33.89	-13.96	74.34	-13.56	10.22	-2.96	8.26	15.04.1997	1.50%	4
Skandia INVESCO PERPETUAL Hong Kong & China	3.07	17.40	22.74				64.60				01.10.2002	1.50%	4
Skandia Schroder ISF Asian Equity Alpha	6.97	20.24					28.90				22.10.2004	1.50%	4

OSAKKEET ERIKOISSEKTORIT

Skandia Carnegie Medical	5.77	22.65	19.02				4.50				04.05.2004	1.70%	5
Skandia Framlington Biotech	9.77	12.15	25.05	38.97			-32.60	11.59			03.12.2001	1.75%	5
Skandia Framlington Financial	2.50	11.68	21.72	29.10			-5.05	8.89			01.05.2001	1.50%	5
Skandia Framlington Health	5.54	16.15	19.82	32.33	-34.37		128.75	9.79	-8.08		24.03.1999	1.50%	5
Skandia Henderson Industries of the Future	2.63	9.54	16.38	3.21	-42.61		-23.54	1.06	-10.51		24.03.1999	1.25%	5
Skandia INVESCO GT Leisure	1.80	11.76	17.30	14.53			1.70	4.63			15.10.2001	1.50%	5
Skandia Merrill Lynch Gold & General	-0.70	6.87	11.41				-0.40				27.02.2004	1.50%	5
Skandia Schroder Medical Discovery	1.58	15.54	12.38				2.60				01.10.2002	1.50%	5

OSAKKEET EUROOPPA

Skandia Baring Europe Select	6.22	23.60	44.35	88.73	5.56	47.34	112.07	23.58	1.09	5.69	15.04.1997	1.50%	4
Skandia Fidelity Europe	4.98	19.17	37.09				89.60				01.10.2002	1.50%	4
Skandia Gartmore SICAV Eurobloc	4.70						11.30				24.03.2005	1.50%	4
Skandia INVESCO GT Pan European	2.58	12.49	23.77	28.55	-49.91		-14.86	8.73	-12.91		24.03.1999	1.50%	4
Skandia INVESCO GT Pan European Enterprise	4.48	18.96	40.72	43.70	-51.02		-11.24	12.84	-13.30		24.03.1999	1.50%	4
Skandia JPMF Europe Strategic Value	3.56	12.25	25.87	41.89			33.80	12.37			15.10.2001	1.50%	4
Skandia Merrill Lynch Euro Markets	6.09	15.22	28.09	33.61	-19.34		41.80	10.14	-4.21		24.03.1999	1.50%	4
Skandia M&G European Index Tracker	4.53	13.87	24.74				56.80				01.10.2002	0.50%	4
Skandia Ålandsbanken Europe Value	2.17	11.21	23.68	30.87			-35.73	9.38			01.02.2002	1.40%	4
Skandia Schroder ISF European Equity Alpha	2.29	10.45					20.50				22.10.2004	1.50%	4

OSAKKEET JAPANI

Skandia Gartmore Japan Opportunities	-1.13	2.18	3.08	-11.90			-58.20	-4.14			16.10.2000	1.50%	4
Skandia Merrill Lynch Japan	0.28	3.18	3.03	-0.14	-47.61		-57.61	-0.05	-12.13		02.05.2000	1.50%	4
Skandia Merrill Lynch Japan Opportunities	2.34	9.20					13.90				12.11.2004	1.50%	4

OSAKKEET KEHITTYVÄT MARKKINAT

Skandia Baring Eastern European	10.27	28.47	56.03	132.45	110.10	207.89	331.45	32.47	16.01	17.43	15.04.1997	1.50%	5
Skandia FIM Brazil	-1.38						7.00				23.05.2005	3.00%	5
Skandia FIM Emerging Europe	5.29						13.40				23.05.2005	3.00%	5
Skandia FIM India	9.23						17.20				23.05.2005	3.00%	5
Skandia FIM Russia	10.00	21.36	41.37	168.35			295.18	38.96			01.05.2001	3.00%	5
Skandia Gartmore Emerging Markets	5.68	22.09	41.95	69.05	10.68		8.44	19.12	2.05		02.05.2000	1.50%	5
Skandia JPMF Emerging Markets	5.15	25.49	51.65				97.90				01.10.2002	1.50%	5
Skandia JPMF New Europe	9.06	25.85					30.00				18.10.2004	1.50%	5
Skandia Merrill Lynch Emerging Europe	9.40	20.96	57.37	154.84			98.63	36.59			16.10.2000	1.50%	5
Skandia Merrill Lynch Emerging Markets	5.99	19.58	43.36	61.13	-8.77	34.27	2.02	17.23	-1.82	4.30	15.04.1997	1.50%	5

Riskiluokitus 1 = Hyvin matala riski 2 = Matala riski 3 = Keskimääräinen riski 4 = Keskimääräistä korkeampi riski 5 = Korkea riski
 Rahastojen kehitystiedot ovat saatavilla myös Internetistä, www.skandia-life.fi

	Kokonaistuotto						Keskimääräinen vuosituotto			Aloituspäivä	Vuotuinen hallinnointikulu*	Riskiluokitus
	1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	Aloituspäivästä lähtien	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)			

■ self select jatkuu

OSAKKEET MAAILMA

Skandia Baring Global Growth	3.49	10.63	12.97	12.06	-44.57	-18.91	-17.12	3.87	-11.13	-2.95	06.05.1998	1.50%	4
Skandia Baring Leading Sectors	2.14	12.52	17.90	6.11			-23.60	2.00			15.10.2001	1.50%	4
Skandia Fidelity Managed International	2.71	15.12	18.41	7.22	-42.88	1.83	5.95	2.35	-10.60	0.26	06.05.1998	1.50%	4
Skandia Framlington New Leaders	3.44	15.67	24.92	20.65			-18.80	6.46			15.10.2001	1.50%	4
Skandia Gyllenberg Global Equity Multimanager	3.53	13.89	14.96	10.29	-22.66	-2.14	30.68	3.32	-5.01	-0.31	24.10.1996	0.20%***	4
Skandia Merrill Lynch Global Fundamental Value	3.90	13.46	16.67	25.53			-17.40	7.87			15.10.2001	1.50%	4
Skandia Ålandsbanken Global Value	2.48	8.82	13.31	12.36	-48.19		-36.21	3.96	-12.32		14.06.1999	1.80%	4

OSAKKEET POHJOIS-AMERIKA

Skandia Baring American Growth	3.96	15.65	15.81	6.83			-51.66	2.23			16.10.2000	1.50%	4
Skandia Fidelity American	3.52	14.30	16.34				17.50				01.10.2002	1.50%	4
Skandia Framlington Nasdaq	4.36	16.34	23.42	42.82			-68.67	12.61			16.10.2000	1.50%	5
Skandia Gartmore US Smaller Companies	3.87	16.61	27.41	27.25			4.60	8.36			15.10.2001	1.50%	4
Skandia JPMF America Equity	2.14	11.89	12.26	9.03	-30.74	-17.29	19.20	2.92	-7.08	-2.67	15.04.1997	1.50%	4

OSAKKEET POHJOISMAA

Skandia AAF Nordic Equity	4.82						13.00				17.02.2005	1.20%	3
Skandia Carnegie Nordic Markets	5.15	22.12	37.73				34.70				04.05.2004	1.60%	3
Skandia Odin Norden	6.79	25.60	66.10	135.14	103.48	92.86	132.76	32.98	15.27	9.84	15.04.1997	2.00%	3

OSAKKEET SUOMI

Skandia Alfred Berg Finland	3.85	18.70	34.07				51.10				15.09.2003	1.30%	3
Skandia Evli Select	3.35	23.12	41.62	88.03	-9.33	66.97	107.37	23.43	-1.94	7.60	24.11.1997	2.00%	3
Skandia FIM Fenno	3.47	12.78	29.18				25.30				04.05.2004	1.60%	3
Skandia Gyllenberg Finlandia	4.38	19.90	38.71	87.65	23.55	65.06	199.11	23.34	4.32	7.42	24.10.1996	1.20%	3
Skandia Pohjola Finland Kasvu	2.96	13.90	33.91	109.69			42.75	28.00			24.04.2001	1.50%	3
Skandia Pohjola Finland Value	4.94	15.22	28.19	79.85			98.45	21.61			01.05.2001	1.50%	3

OSAKKEET TEKNOLOGIA

Skandia Fidelity Funds Technology	3.21	12.94	11.96	6.40	-68.07		-69.38	2.09	-20.41		02.05.2000	1.50%	5
Skandia Henderson Global Technology	3.95	14.17	17.57	11.74	-77.88		-34.36	3.77	-26.05		24.03.1999	1.50%	5
Skandia JPMF Europe Technology	4.32	12.75	10.37	27.90			-62.66	8.55			16.10.2000	1.50%	5

YHDISTELMÄRAHASTOT EURO

Skandia Gyllenberg European Balanced	2.97	12.96	20.91	23.31	-14.32		3.15	7.23	-3.04		17.05.1999	1.20%	3
Skandia Ålandsbanken Europe Active Portfolio	1.25	5.71	16.01	19.72	-19.50		-8.68	6.18	-4.24		14.06.1999	1.80%	4

YHDISTELMÄRAHASTOT SUOMI

Skandia Pohjola Korke+Osake	1.82	10.98	21.23	73.77	-4.94	14.69	32.76	20.23	-1.01	1.98	03.07.1997	2.00%	3
Skandia Gyllenberg Optimum	1.98	12.90	23.86	39.97	6.33	40.98	108.62	11.86	1.24	5.03	18.10.1995	1.20%	3
Skandia Odin Finland	3.79	23.31	36.14	98.27			140.70	25.63			15.10.2001	2.00%	3

Lähde: Skandia Life, kehitys ostohinnoin euroissa, bruttotulo uudelleensijoitettuna. Sijoitussidonnaisten vakuutusten arvo ei ole taattu, sillä rahasto-osuuksien arvot voivat sekä nousta että laskea, ja vakuutuksenottajalla on riski vakuutusmaksujen menettämisestä. Rahastojen aikaisempi kehitys ei kuvaa sijoitusten kehitystä tulevaisuudessa. Mikäli rahastoilla on muita kuin euromääräisiä sijoituksia, valuuttakurssien muutokset vaikuttavat rahaston arvonkehitykseen. Jos perustana oleva rahasto on noteerattu muussa kuin euroon sidotussa valuutassa, valuuttakurssien muutokset vaikuttavat Skandia-rahaston arvoon verrattuna perustana olevaan rahastoon.

Kokonaistuotto = Tuotto, joka kertyy sijoitukselle kyseisen ajanjakson aikana.

Keskimääräinen vuosituotto = Rahaston vuosituottojen keskiarvo kyseisen ajanjaksona.

* Vuotuinen hallinnointikulu = Ulkopuolisten rahastonhoitajien perimä vuotuinen hallinnointikulu Skandia-rahaston perustana olevasta rahastosta tai rahastoista. Rahastojen hoidosta aiheutuvat ulkopuolisten rahastonhoitajien hallinnointikulut sisältyvät rahasto-osuuksien hintaan. Ulkopuolisten rahastonhoitajien perimän hallinnointikulun määrä voi muuttua. Ulkopuolisten rahastonhoitajien perimän hallinnointikulun lisäksi Skandia perii 1 %:n vuotuisen hallinnointikulun, joka myös sisältyy rahasto-osuuden hintaan.

** Skandia Portfolios -rahastot muodostuvat useammasta perustana olevasta rahastosta, joiden hallinnointikuluista Skandia laskee painotetun keskiarvon. Tämä muodostaa Portfolios-rahastoista perittävän hallinnointikulun.

*** Skandia Gyllenberg Global Equity Multimanager-rahasto muodostuu useammasta perustana olevasta rahastosta, joiden hallinnointikuluista peritään painotettu keskiarvo "Vuotuinen hallinnointikulu"-sarakeessa mainitun kulun lisäksi.

Riskiluokitus 1 = Hyvin matala riski 2 = Matala riski 3 = Keskimääräinen riski 4 = Keskimääräistä korkeampi riski 5 = Korkea riski
 Rahastojen kehitystiedot ovat saatavilla myös Internetistä, www.skandia-life.fi

Skandia Life Assurance Company Limited - Suomen sivuliike
 PL 1129, 00101 Helsinki, Bulevardi 2-4 A, 00120 Helsinki
 Y-tunnus: 1025067-9

Skandia Life Assurance Company Limited
 Englannissa rekisteröity osakeyhtiö, rekisterinumero: 1363932
 Pääkonttori: Skandia House, Portland Terrace,
 Southampton SO14 7EJ, UK